

A- TÍTOL DEL PROJECTE

**BONES PRÀCTIQUES EN L'ÚS DE L'AIGUA AL PARC NATURAL DE LA
MARJAL DE PEGO-OLIVA**

B- ADREÇA I NOM DEL CENTRE ON ES DESENVOLUPARÀ EL PROJECTE

PEGO VIU.
Espai Veïnal Antic Institut.
Passeig Cervantes, 10
03780 Pego/Alacant
pegoviu@gmail.com

C- NOM DE LA COORDINADORA

Davina Cambrils Domínguez
davinacambrils@gmail.com

D- INDEX

<u>TITOL DEL PROJECTE. ADREÇA I NOM DEL CENTRE ON ES DESENVOLUPA EL PROJECTE.</u>	
<u>NOM DEL RESPONSABLE</u>	pag 1
<u>JUSTIFICACIÓ</u>	pag 3
<u>OBJECTIUS</u>	pag 4
<u>METODOLOGIA</u>	pag 5
<u>ACTIVITATS A REALIZAR</u>	pag 6
<u>PARTICIPANTS</u>	pag 9
<u>RECURSOS HUMANS I MATERIALS. RELACIONS AMB ALTRES</u>	
<u>INSTITUCIONS</u>	pag 9
<u>PLA D'ACTUACIÓ TEMPORAL</u>	pag_11
<u>PRESSUPOST</u>	pag 12

E- JUSTIFICACIÓ

La Marjal de Pego Oliva va ser declarada Parc Natural de la Comunitat Valenciana per la Llei 11/1994, del 27 de desembre de 1994 després d'una llarga batalla, on la dessecació i la concentració parcel·lària per part de l'Iryda, primer, i la "Guerra de l'aigua" i la virtual instal·lació d'Euro-Disney, després, havien fet perillar la seua conservació, després d'anys d'abandonament del conreu de l'arròs, cap a la dècada dels 70.

Ja amb l'aprovació, l'any 1992, de la Directiva 92/43CEE, es va catalogar, en base a la seua riquesa d'hàbitats d'interès comunitari, junt a gran part de les muntanyes i valls de la Marina Alta que li subministren el seu bé més apreciat, l'aigua, com a Lloc d'Interès Comunitari (LIC).

Segons les disposicions de la Directiva, aquests LIC han de ser declarats, després de l'aprovació de les mesures específiques de conservació necessàries, com a Zones d'Especial Conservació (ZEC). Aquestes zones, junt les ja definides uns anys abans mitjançant la Directiva 79/409/CEE com a Zones de Protecció per a les Aus (ZEPA), conformen la Xarxa Natura 2000.

Com veiem, es tracta d'un important enclavament a nivell Europeu que duu molt de temps evolucionant i que ha deixat empremtes no sols geològiques, filològiques i zoològiques sinó també històriques i humanes, relacionades amb el seu valor fonamental: L'AIGUA.

És per això que resulta necessari establir un procés d'informació i participació de la població en general, i dels agents i actors implicats en l'ús i gestió de l'aigua en aquest espai reconegut i protegit per l'administració autonòmica.

F.- OBJECTIUS.

El projecte del Cicle de l'aigua a la Marjal de Pego-Oliva pretén explicar , des d'un punt de vista integrador, les interaccions del cicle natural amb les intervencions humanes, com són la captació, potabilització i depuració de les aigües per a consum humà, així com el seu ús agrícola, tant per al cultiu del taronger com per l'arròs.

Objectius generals:

- Difondre entre les poblacions que rodegen el Parc Natural la relació entre l'ús humà de l'aigua i l'ecosistema.
- Conscienciar als escolars de la importància de l'aigua en els sistemes naturals i, sobretot, com fer un ús sostenible i respectuós amb el medi ambient.

Objectius específics:

- 1.-Ensenyar i ressaltar la importància de les aigües subterrànies provinents dels aqüífers dels sistemes càrstics Mostalla-Almirant-Benicadell i Segària-Serra de Migdia-Alfaro.
- 2.-Conèixer els usos i aprofitaments hídrics històrics de les zones de secà, regadiu i marjal, relacionant-los amb els cicles climàtics mediterranis de sequera i fortes pluges.
- 3.-Concretament, en relació a la marjal, conèixer l'ús actual que se'n fa de l'aigua amb relació al cultiu de l'arròs.
- 4.-Reconeixer les principals infraestructures humanes en relació a l'ús de l'aigua per a consum humà, tant urbanes (pous de captació d'aigua potable, aljubs, depuradores, etc) com a l'ús agrícola (pous agrícoles, parades, sèquies majors, etc).
- 5.-Conèixer l'activitat de potabilització (extracció, cloració i distribució) i de depuració (recollida d'aigües residuals, depuració i retorn al medi natural).
- 6.-Preparar a les pròximes generacions davant el Canvi Climàtic i la importància de l'ús racional de l'aigua davant un escenari d'escasses precipitacions.
- 7.-Valorar la importància de la Marjal com a regulador essencial del cicle hidrològic front a la intrusió marina i les avingudes torrencials.

G.- METODOLOGIA.

L'associació Pego Viu conta ja amb una certa experiència en la divulgació de temes ambientals entre la població escolar, així com en la organització d'exposicions i tallers. I és on veiem més àmpliament recompensada la nostra labor.

La metodologia emprada per Pego Viu per la difusió d'unes bones pràctiques en l'ús de l'aigua es basa es basa en tres activitats:

- Divulgació en les aules: Contem amb la implicació de les 4 escoles existents al municipi de Pego i el CEIP Joanot Martorell de La Vall de Gallinera, així com l'institut d'Educació Secundària Obligatòria de Pego i l'Associació de les Mestresses de la Vall d'Ebo.
- Tallers sobre bones pràctiques en l'ús de l'aigua i exposició dels materials pedagògics realitzats: per a esta activitat contem amb l'aula d'usos múltiples de l'Espai veïnal antic Institut.
- Visita guiada a la marjal de Pego-Oliva, on estem en contacte amb els tècnics del Parc Natural

H.- ACTIVITATS A REALITZAR:

1.- Divulgació de bones pràctiques en l'ús de l'aigua:

Les bones pràctiques ambientals són el conjunt d'hàbits, personals i col·lectius, que permeten realitzar una gestió ambiental correcta, permeten minimitzar l'impacte ambiental de les activitats i, alhora, aconseguir un desenvolupament equilibrat i sostenible des del punt de vista econòmic, social i ambiental.

En cadascuna de les xerrades de divulgació es pretén que prenguem una consciència sostenible d'estalvi en l'ús dels recursos en la nostra vida quotidiana, ja que sovint es consumeix més del convenient per a satisfer les nostres necessitats. S'informarà sobre tècniques per estalviar aigua, per aprofitar-la i reutilitzar-la i, alhora, consells per tenir uns bons hàbits en la gestió urbana i domèstica de l'aigua, perquè reduir el consum d'aigua sense realitzar grans inversions a casa és possible simplement amb una educació i una conducta d'estalvi adequada.

També es posarà en valor l'ús de l'aigua als aiguamolls, en concret a la marjal de Pego-Oliva, i la seua importància en la biodiversitat d'estos paratges tan típics valencians.

Aquestes xerrades divulgatives seran impartides per personal propi de l'associació en les aules de les escoles corresponents, en total 7 (4 CEIPs de Pego, 1 a l'Institut de Secundària de Pego, 1 al CEIP de Vall de Gallinera, i 1 a la sala de funcions múltiples de l'Ajuntament d'Ebo).

2.- Taller i exposició de bones pràctiques en l'ús de l'aigua:

En esta activitat es realitzarà un taller de construcció de diversos mecanismes per estalviar aigua:

-. Tècniques per estalviar aigua al vàter:

a) Construcció de sistemes de desplaçament: consisteixen en introduir a la cisterna un element, per exemple dues ampolles de plàstic plenes de sorra, de manera que es redueix el volum d'aigua que pot emmagatzemar la cisterna. L'estalvi pot arribar a ser de 3 litres d'aigua en cada descàrrega.

b) Construcció de sistemes de tancament manual: l'usuari és qui decideix quant temps quedarà oberta la sortida d'aigua prement més o menys temps el tirador de descàrrega.

c) Construcció de sistemes de tancament ràpid per pressió: mitjançant unes xicotetes plaques de material plàstic fixades a la base del mecanisme de descàrrega, s'aprofita la pressió exercida per l'aigua continguda per a tancar el sistema de descàrrega.

-. Tècniques per estalviar aigua amb aixetes i dutxes:

a) Exercici de comparativa amb diferents sistemes d'aixetes:

- . Aixetes monocomandament
- . Aixetes monocomandament amb obertura en dos fases
- . Aixetes monocomandament d'obertura en fred
- . Aixetes amb temporitzadors
- . Aixetes electròniques
- . Aixetes termostàtiques

-. Activitat demostrativa sobre la depuració de les aigües residuals, amb l'ajuda d'un llibre interactiu de realitat virtual i una app de descàrrega lliure, amb la col·laboració de l'empresa explotadora de la depuradora de Pego, on s'explicarà els diferents tractaments de depuració.

-. Activitat demostrativa sobre la reutilització i el bon ús de l'aigua d'una construcció sostenible: al Mas del Mave, en gestió de Pego Viu,

i amb la instal·lació d'una placa solar i una bomba elèctrica, es demostrarà com es pot recollir l'aigua de pluja de la teulada de la casa, emmagatzemar-la i reutilitzar-la per a usos domèstics, per després, utilitzar-la per regar les plantes forestals allí repoblades.

-. Activitat sobre la importància de l'aigua en el medi natural: realització de dibuixos, pintures i retalls de fotos de tota la biodiversitat que aporta l'aigua a la marjal de Pego-Oliva, tant algues, plantes, peixos i aus , i rotulació del seu nom.

Finalment, amb este material, es farà una Exposició a l'Espai veïnal Antic Institut on tindrem l'oportunitat de fer difusió entre tota la gent de les diferents associacions del poble.

3.- Visita guiada a la marjal de Pego-Oliva.

Aquesta activitat pretén ressaltar la importància de l'aigua en el medi natural, fomentant la biodiversitat del paratge.

Es tracta d'una visita guiada per itineraris representatius de l'activitat humana en el control i aprofitament de l'aigua a la marjal de Pego-Oliva.

Es seguirà el cicle de l'aigua natural, i per tant el recorregut començarà pels orígens (ullals i

naixements), seguirà pel riu, on s'explicarà els seus usos (pesca, reg, etc) però també es visualitzarà el seu ús per a l'explotació econòmica de la marjal, sobretot per al cultiu de l'arròs (parades, sèquies majors, etc) i finalment es visitaran els camps d'arròs on s'explicarà el seu cicle de cultiu.

I.- PARTICIPANTS.

Per a les activitats divulgatives (Activitat 1) esperem la participació de les classes de 6é de primària dels CEIP Carolina Sala, Ambra, Rosalia Bondia i el Col·legi Sant Antoni (80 alumnes en total), el CEIP Joanot Martorell de Benialí (Vall de Gallinera) (20 alumnes), els 4 cursos de 1er de ESO de l'institut d'Educació Secundària de Pego (80 alumnes), i l'Associació de Mestresses de la Vall d'Ebo (15 persones). En total unes 195 persones.

Per a l'activitat del taller esperem la participació d'unes 20 persones de totes les edats i per a l'activitat de l'exposició temàtica sobre l'ús i estalvi de l'aigua esperem una afluència normal en este tipus d'exposicions a l'Espai veïnal que és d'unes 200 persones. En total, a l'activitat 2 participarien unes 220 persones.

Per a la visita guiada, esperem la omplir l'aforo complet d'un autobús de tipus escolar d'unes 55 places.

En total el projecte de BONES PRÀCTIQUES EN L'ÚS DE L'AIGUA AL PARC NATURAL DE LA MARJAL DE PEGO-OLIVA pretén tindre un impacte directe sobre 470 persones.

J.- RECURSOS HUMANS I MATERIALS

L'associació Pego Viu compta entre els seus membres amb personal tècnic i docent voluntari, en total 6 persones dedicades a tares de divulgació, així com personal contractat temporal per activitats concretes especialment d'educació ambiental i realització de tallers. També comptem amb un grup de voluntaris que s'encarreguen de treballs manuals i mecànics, amb experiència en preparació d'exposicions.

Per a la visita guiada a la marjal de Pego-Oliva es pretén contractar a dos guies especialistes en les visites guiades i rutes d'aigua de l'empresa Arrels Marinades.

La nostra associació te acreditada experiència amb projectes semblants en relació a la Participació Ciutadana (Conselleria de Participació Pública) i

amb altres projectes de la Conselleria de Medi Ambient (Voluntariat Forestal) i ens sentim capacitats per portar endavant este projecte. La col·laboració amb el personal tècnic del Parc Natural de la Marjal de Pego-Oliva és habitual en la nostra associació amb diverses activitats (Neteja del Riu racons i Control de tortuga exòtica) .

Per l'execució del projecte es necessitarà contractar dos monitors per realitzar la visita a la marjal. Per a les xerrades divulgatives i la realització del taller i l'exposició es contarà amb personal propi. Tanmateix es contractarà una persona encarregada de la coordinació del mateix

K.- PLA D'ACTUACIÓ TEMPORAL

PLA D'ACTUACIÓ TEMPORAL	GENER	FEBRER	MARÇ	ABRIL	MAIG	JUNY
Activitat Divulgativa Primària		X	X	X	X	
Activitat Divulgativa Secundària				X		
Activitat Divulgativa Mestresses						
Tallers						
Exposició						
Visita guiada						
Coordinació	X	X	X	X	X	X
Pla de comunicació						
Elaboració informe final						

PLA D'ACTUACIÓ TEMPORAL	JULIOL	AGOST	SETEMBRI	OCTUBRE	NOVEMBRE	DESEMBRE
Activitat Divulgativa Primària			X	X		
Activitat Divulgativa Secundària				X		
Activitat Divulgativa Mestresses		X				
Tallers			X	X	X	
Exposició				X	X	
Visita guiada				X		
Coordinació	X	X	X	X	X	
Pla de comunicació						
Elaboració informe final					X	

L.- PRESSUPOST.

PRESSUPOST GENERAL	Concepte	Quantitat	Preu unitari	Total
Activitat Divulgativa	Redacció continguts	1	550	550,00 €
Activitat Divulgativa	Materials divulgatius	1	150	150,00 €
Activitat Divulgativa	Monitors	20	30	600,00 €
Tallers	Materials experimentals	1	350	350,00 €
Tallers	Placa solar i bomba	1	2500	2.500,00 €
Tallers	Muntatge	1	850	850,00 €
Tallers	Monitors	15	30	450,00 €
Exposició	Disseny panells. Suports	5	150	750,00 €
Visites guiades	Monitors	1	1000	1.000,00 €
Visites guiades	Transport	1	270	270,00 €
Coordinació	Personal tècnic	1	1000	1.000,00 €
Pla de comunicació	Xarxes socials	1	160	160,00 €
Despeses estructurals	Assegurances	2	350	700,00 €
			TOTAL	9.330,00 €